

Aan de leden van de gemeenteraad
Onderwerp Voortgangsrapportage 2019
Ons Kenmerk via SMO secretariaat

1. Aanbieding

Geachte heer, mevrouw,

Met deze voortgangsrapportage schetsen we u een beeld van de uitvoering van onze plannen voor 2019. We gaan daarbij vooral in op de afwijkingen die zich dit jaar voordoen. Ook geven we een toelichting op de huidige financiële situatie en het verwachte resultaat aan het eind van dit jaar.

In deze voortgangsrapportage doen wij een aantal voorstellen voor budgetbijstellingen in de begroting voor 2019. Voor een belangrijk deel hebben deze een financieel technisch karakter en komen voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Ook informeren wij u alvast over vrijvallende budgetten die op dit moment in beeld zijn om overgeheveld te worden naar 2020. Dit betreffen nog niet, of ten dele, bestede budgetten die nog voor verdere beleidsrealisatie in 2020 beschikbaar moeten blijven. De BBV schrijft ook voor dat we ontwikkelingen rond de gemeentelijke reserves in de begroting verwerken. Onder het programma algemeen financieel beleid lichten we dit verder toe.

Een extra tekort in het Sociaal Domein is in deze voortgangsrapportage een opvallende ontwikkeling. Met de ingezette koers van transformatie en preventie denken we goede stappen te hebben gezet om een omgekeerde beweging in te zetten. De inzet van praktijkondersteuners Jeugd bij huisartsen leveren positieve resultaten op. Ook de nieuwe inkoop van Jeugdhulp, Wmo en Beschermd Wonen en de inrichting van de toegang naar hulp en ondersteuning gaat bijdragen aan het terugdringen van tekorten.

Inwoners in staat stellen om naar vermogen mee te doen aan de samenleving blijft voor ons een belangrijke leidraad. Betaald werk heeft daarbij de voorkeur. Met de actualisatie van de Kadernota Werken, Inkomen en Meedoen willen we nieuwe prestatieafspraken met Werkplein Drentse Aa maken om meer Assenaren aan werk te helpen.

We hebben goede vorderingen gemaakt met het versterken van de lokale economie. Met name als het gaat om de binnenstad. De economische agenda en de aanpak van stadsmarketing en acquisitie zijn vertraagd. Maar we streven ernaar om deze voor het eind van het jaar met de gemeenteraad te bespreken. Er wordt een visie voor cultuur opgesteld voor de komende jaren. Het proces van gesprekken voeren met individuele culturele partners en de voorbereiding voor een eerste bijeenkomst zijn al in gang gezet. Deze zal volgens de planning in maart 2020 in de raad worden besproken.

Uitvoering van het voor de bestuursperiode 2018-2022 vastgestelde financiële dekkingsplan wordt fors doorkruist door de oplopende tekorten in het sociaal domein. Dat geldt zowel voor jeugdhulp als voor Wmo. De extra middelen voor jeugdhulp die het kabinet medio dit jaar tijdelijk beschikbaar stelde zijn bij lange na niet toereikend om die ontwikkeling op te vangen. De Minister van VWS heeft aangegeven op dit punt ook van de gemeenten zelf acties en beheersmaatregelen te verwachten. Om vanaf 2022 weer tot reëel sluitende begrotingen te komen zijn fundamentele keuzes en structurele oplossingen noodzakelijk.

De oplopende kosten voor het sociaal domein in 2019 leiden tot een extra beslag op de algemene reserve. Tot dusverre werd aangenomen dat hiervoor in totaal € 5,6 miljoen benodigd zou zijn. De definitieve omvang wordt bij het afsluiten van de exploitatie op basis van de definitieve cijfers over 2019 bepaald.

Inhoud

1.	Aanbieding	1
2.	Prognose resultaat op hoofdlijnen	3
3.	Beleidsuitvoering en financiële toelichting per programma	6
3.1.	Programma Wonen in Assen.....	6
3.2	Programma Werken in Assen.....	10
3.3.	Programma Meedoen in Assen	12
3.4	Programma Aantrekkelijk Assen	15
3.5.	Programma Samen werken aan Assen	17
3.6	Programma Bedrijfsvoering	18
3.7	Programma Vastgoed en grondbedrijf	19
3.8	Programma Algemeen financieel beleid.....	20

Bijlagen

Bijlage 1	Overzicht lasten en baten per programma en beleidsthema	24
Bijlage 2	Overzicht realisatie investeringskredieten per programma.....	27
Bijlage 3	27 ^e wijziging programmabegroting 2019	
Bijlage 3.1	Technische wijzigingen	29
Bijlage 3.2	Prognose stortingen en onttrekkingen reserves	31
Bijlage 3.3	Bijstelling budgetten nav mei- en septembercirculaire gemeentefonds	33

2. Prognose resultaat op hoofdlijnen

De prognose van het eindresultaat 2019 laat een negatief resultaat zien van € 1,7 miljoen. Indien daarbij ook rekening wordt gehouden met de op dit moment voorziene budgetoverheveling naar 2020 van € 0,9 miljoen komt de einduitkomst uit op een nadelig saldo van € 2,6 miljoen. Ten opzichte van de geactualiseerde begrotingsstand 2019 bij de Kaderbrief (nadelig saldo € 0,5 miljoen) betekent dit een verslechtering van het resultaat met ongeveer € 2,2 miljoen.

Sinds de opstelling van de Kaderbrief heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan met een negatief effect op de begroting. De onderdelen Jeugd, Wmo en Beschermd wonen laten in 2019 een verdere kostenstijging zien. Deze stijging wordt veroorzaakt door volume groei (toename van het aantal cliënten en de kosten per cliënt) en een hogere prijsontwikkeling (voornamelijk als gevolg van cao-ontwikkelingen bij zorgaanbieders). De extra last (met een structureel effect) bedraagt ongeveer € 2,0 miljoen. Een andere grote negatieve bijstelling betreft een lagere uitkering uit het Gemeentefonds als gevolg van de werking van het btw-compensatiefonds (bcf). Het Rijk heeft een plafond vastgesteld voor de maximale compensatie van btw door gemeenten. De ruimte tussen het plafond en de werkelijke compensatie wordt jaarlijks als aanvulling op het Gemeentefonds verdeeld over alle gemeenten. Door de tot nu toe gunstige economische omstandigheden doen gemeenten een groter beroep op het btw-compensatiefonds en wordt de ruimte onder het plafond kleiner. Voor Assen resulteert dit in een nadeel van € 1,1 miljoen.

Met de structurele negatieve bijstellingen, zoals nu in deze Voortgangsrapportage geprognosticeerd, is rekening gehouden bij de begrotingsopstelling 2020-2023.

Tegenover deze structurele nadelen worden over 2019 ook een aantal incidentele voordelen verwacht. Zo wordt er een vrijval verwacht van het restant van het Gemeentelijk Sociaal Deelfonds als gevolg van niet ingezette experimenteerruimte (€ 0,4 miljoen) en een lagere inzet van het preventie- en transformatiefonds in 2019 (eveneens € 0,4 miljoen). Ook wordt er over 2019 een hogere opbrengst verwacht uit de leges van de omgevingsvergunning.

Voor overige geprognosticeerde afwijkingen wordt verwezen naar de afzonderlijke programma's.

Onderstaand overzicht geeft de financiële resultaten per programma weer. Hierbij dient te worden aangetekend dat een groot deel van het gepresenteerde nadeel bij het programma Werken (WSW, 14 miljoen) te maken heeft met een aanpassing in de geldstroom voor de Wsw-ers die van Alescon zijn overgegaan naar WPDA. Vanaf 2019 loopt de rijksvergoeding weer via de Asser algemene uitkering. Deze aanpassing is geëffectueerd via de meicirculaire van het gemeentefonds. Hierdoor is binnen het programma Algemeen financieel beleid sprake van een voordeel in dezelfde omvang. In de totaalprognose van de Voortgangsrapportage heeft dit dus geen financieel effect.

Over de feitelijke omvang van de budgetoverheveling 2019-2020 wordt in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2019 definitief besloten. De hiervoor aangegeven omvang betreft een voorlopige inschatting.

Resultaat programma's				(bedragen x € 1.000)
Programma	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Programma's				
Wonen in Assen	-3.264	-1.049	2.215	V
Werken in Assen	-13.245	-28.113	-14.868	N
Meedoen in Assen	-105.070	-106.508	-1.438	N
Aantrekkelijk Assen	-12.386	-12.112	274	V
Samen werken aan Assen	-3.896	-3.825	71	V
Bedrijfsvoering	-47.298	-48.542	-1.243	N
Vastgoed en Grondbedrijf	-12.553	-12.528	25	V
Resultaat Programma's	-197.712	-212.677	-14.965	N
Algemeen financieel beleid				
Onvoorzien/incidenteel	-388	-370	18	V
Belastingheffing	17.359	17.359	0	
Financiering/Belegging	4.833	5.125	292	V
Gemeentefonds	162.161	178.469	16.308	V
Heffing vennootschapsbelasting	-30	-30	0	
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.452	-391	-1.843	N
Reserves en voorzieningen	10.844	10.223	-621	N
Resultaat renteverdeling	1.006	714	-292	N
Resultaat algemeen financieel beleid	197.236	211.099	13.863	V
Effect septembercirculaire 2019	0	-113	-113	N
Eindprognose resultaat	-476	-1.691	-1.215	N
Totaal prognose budgetoverheveling		-948	-948	N
Eindprognose na budgetoverheveling		-2.639	-2.163	N

Prognose budgetoverheveling

Onderstaande tabel geeft een overzicht voor de op dit moment voorziene budgetoverhevelingen 2019-2020. Dit betreffen niet, of ten dele, bestede budgetten die nog voor verdere beleidsrealisatie in 2020 beschikbaar moeten blijven.

Prognose budgetoverheveling (bedragen x € 1.000)	
Programma / onderwerp	Bedrag
Wonen in Assen	
- Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid *2	-150
Meedoen in Assen	
- Experiment opkopen schulden van jongeren *1	-200
- Kinderraad *3 (conform raadsbesluit 20-12-2018)	-38
- Terugdringen doorverwijzing onderwijs naar Jeugdzorg *2	-50
- Pilot Logeertzorg *1	-50
Aantrekkelijk Assen	
- Vaart in Assen *3	-50
Bedrijfsvoering	
- Programmteam *2	-45
Vastgoed en Grondbedrijf	
- Masterplan verduurzaming maatschappelijk Vastgoed *3	-130
- Herijking sportaccommodaties *3	-15
Algemeen financieel beleid	
- Rijksmiddelen statushouders en asielzoekers *1	-220
- Aanpassing heffingsgrondslag WOZ/OZB *3	pm
Totaal prognose budgetoverheveling	-948

*1: Incidentele Rijksmiddelen

*2: Incidentele middelen ambities bestuursakkoord

*3: Incidentele middelen

Ontwikkeling algemene reserve

Gezien de verwachte verslechtering van het resultaat in 2019 is het van belang om inzicht te geven in het nu voorziene beslag op de algemene reserve voor zover dit inzet betreft in het kader van dekkingsplan 2019 (afhechting tekorten en inzet ten behoeve van het Bestuursakkoord). Dit mede gezien in het licht van de ontwikkeling van de algemene reserve in het begrotingsbeeld 2020-2023.

Beslag op algemene reserve in 2019 (bedragen x € 1.000)	
Omschrijving (onderdelen dekkingsplan 2019)	Beslag
Primair tekort sociaal domein 2019	-4.416
Primair resterend tekort begroting 2019	-1.220
Inzet t.b.v. bestuursakkoord	-1.993
Prognose resultaat jaarrekening	-2.639
Totaal beslag op algemene reserve in 2019	-10.268

3. Beleidsuitvoering en financiële toelichting per programma

In het onderstaande vindt u per programma een samenvatting met de beleidsafwijkingen en de aandachtspunten. Daarnaast zijn de financiële afwijkingen en de verwachte budgetoverhevelingen in een tabel aangegeven.

Programma 1 Wonen in Assen

Omgevingswet

Digitaal stelsel omgevingswet

De start van het project Digitaal Stelsel Omgevingswet is pas in de tweede helft van dit jaar gestart. Dit heeft te maken met onduidelijkheden over de invoering van de Omgevingswet. Hierdoor moet mogelijk een deel van de middelen voor 2019 ingezet worden in 2020.

Actualiseren bestemmingsplannen

We zijn gestart met het actualiseren van de bestemmingsplannen Buitengebied en Assen Oost. In beide bestemmingsplannen experimenteren we met versimpelen, flexibiliseren en dereguleren. In het bestemmingsplan Buitengebied gaan we experimenteren met andere vormen van participatie en een andere betrokkenheid van stakeholders. Dit in overeenstemming met de Omgevingswet.

Woningbouw, woonplan en ruimtelijke ordening

Woonvisie

Het woningmarktonderzoek, de onderlegger voor de actualisatie van de Woonvisie, is in het afgelopen halfjaar opgestart met een trendworkshop, een bijeenkomst met bewoners en het uitzetten van een woonwensenenquête onder de inwoners. De respons hierop was onvoldoende. Daarom worden meer mensen uitgenodigd. Dit leidt tot meerkosten van het ingeschakelde adviesbureau en latere oplevering van de onderzoeksresultaten.

Woningbouw

Tot 1 juli werden 236 nieuwbouwwoningen opgeleverd. Daarnaast werden 86 woningen toegevoegd door onder andere transformatie van bestaande panden en werden 88 woningen onttrokken.

Verzilverlening

De regeling Verzilverlening is per 7 juni van start gegaan. Voor 2019 is een budget van € 250.000 beschikbaar. Sinds de invoering van de regeling is één aanvraag ingediend. Het resterende budget blijft in 2020 beschikbaar.

Kloosterakker

De recente uitspraak van de rechter over het Nederlandse stikstofbeleid heeft verstrekkinge gevolgen voor de woningbouw in de buurt van natuurgebieden. Kloosterakker gaat hierdoor in elk geval vertraging oplopen. De gevolgen voor andere projecten zijn nog onduidelijk.

Diepstroeten

De uitgaven voor de werkzaamheden voor Woonpark Diepstroeten vallen hoger uit door vernieuwing en verbetering van de ontsluitingswegen. Deze verbeteringen komen voor rekening van de gemeente. De precieze omvang van de overschrijding wordt nog onderzocht.

De ontwikkelaar blijft, met de uitvoering van Woonpark Diepstroeten, binnen de planning van tien jaar. De verwachting is dat in 2020 al een groot deel van de openbare ruimte wordt overgedragen aan de gemeente.

Bouwvergunningen en leges

Het aantal omgevingsvergunningen loopt op en de bouwkosten stijgen. Als gevolg daarvan nemen de inkomsten uit leges toe met € 400.000 ten opzichte van de begroting.

Optimaliseren proces vergunningverlening

Het lukt steeds beter om samen met de klant naar een passende oplossing te zoeken. We optimaliseren de werkprocessen van de frontoffice van bouwen en wonen. Dit levert een kortere doorlooptijd van de vergunningaanvragen op.

Stadsbouwmeester

In 2019 stellen we nog geen stadsbouwmeester aan. We onderzoeken de mogelijkheid voor 2020 hoe we expertise over de kwaliteit van de stedelijke ontwikkeling kunnen inzetten voor projecten in de binnenstad en het Havenkwartier.

PAS en PFAS

Op dit moment is er veel onzekerheid en onduidelijkheid over de voortgang van projecten en werken. Dat komt door de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en het tijdelijk handelingskader dat het Rijk invoerde om onderzoek te doen naar vervuiling door poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS).

Door de uitspraak van de Raad van State kunnen nieuwe vergunningen voor projecten en werken alleen verstrekt worden als de belasting door stikstof op Natura 2000 gebieden aantoonbaar niet toeneemt. PFAS zijn stoffen met brandwerende en vuil en waterafstotende eigenschappen. Infrastructurele werken waarbij af- en aanvoer van grond of zand plaatsvindt kunnen pas starten als is aangetoond dat deze grond of zand niet verontreinigd zijn met PFAS. Deze tijdelijke maatregel geldt naar verwachting tot medio 2020.

Beide ontwikkelingen hebben vertragingen tot gevolg en brengen extra kosten met zich mee. Er is aanvullend onderzoek nodig en in bepaalde gevallen moet grond tijdelijk opgeslagen worden. Soms moeten plannen worden aangepast of zelfs gestopt.

De financiële risico's zijn daarom groot. Op dit moment is geen inschatting te maken om welke bedragen het gaat. Gezien de omvang van de problematiek is de verwachting dat er oplossingen komen. Bijvoorbeeld in de vorm van aanpassingen van de regels of maatregelen om de uitstoot van stikstof tegen te gaan. Tot die tijd hebben we te maken met kosten voor extra onderzoek en vertragingen.

Openbare ruimte

Personeel en bedrijfsvoering

We zien een tekort op de exploitatie van groen. Dit wordt veroorzaakt door verschillende factoren zoals: teruglopen aantal MEE-werkers, stijgende tarieven (onderhouds)aannemers, extra inzet bestrijding eikenprocessierups en exoten, meer dode beplanting door droogte 2018.

Enkeerdbrug

De huidige beweegbare houten brug is door haar slechte conditie toe aan vervanging. Het oorspronkelijke plan hiervoor wordt herzien. Zo nodig worden kleine reparaties uitgevoerd om de brug op een verantwoorde wijze in stand te houden en te gebruiken, tot een definitieve keuze voor het plan is gemaakt.

Stadsboerderij

In de eerste helft van 2019 is een plan gemaakt voor de omvorming van de kinderboerderij in het Asserbos naar een Stadsboerderij met educatieve en informatieve functie. Vanaf de tweede helft van 2019 worden deze plannen versneld ten opzichte van de oorspronkelijke planning van drie jaar uitgevoerd.

Niet inheemse planten en dieren

De eikenprocessierups heeft zich massaal uitgebreid. Hierdoor zijn er extra kosten gemaakt voor de bestrijding. We werken aan een inventarisatie van de totale omvang van het probleem met niet inheemse planten en dieren. Vervolgens wordt beoordeeld of er extra maatregelen nodig zijn.

Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

Groningen Airport Eelde

In 2019 is een nieuwe Raad van Commissarissen benoemd. De nieuwe Raad van Commissarissen heeft onder meer als opdracht om met een voorstel te komen om het aantal aandeelhouders te verminderen, zonder dat dit tot extra lasten voor de resterende aandeelhouders leidt.

In dit najaar verschijnt de nieuwe conceptnota Luchthavenbeleid 2020-2050; de inhoud van deze nota is van belang voor de strategische koers van GAE.

Duurzaamheid

Programmaplan energietransitie

Voor de uitwerking van de visie energietransitie 2016-2020 en het concept Klimaatakkoord is een programmaplan energietransitie opgesteld. Hiermee leggen we de verbinding tussen de toekomstige opgaven de eigen ambities. We hebben het programmaplan vastgesteld en het plan verwerkt in de kaderbrief en de programmabegroting 2020.

Aardgasvrije wijk

Aan de hand van vijf thema's zijn eerste verkenningen uitgevoerd. Om daadwerkelijk in de buurt aan de slag te kunnen hebben we een second opinion gevraagd. De resultaten hiervan verwerken we in een aangescherpt projectplan.

Wonen in Assen		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	23.870	21.490	2.380	V
Totaal baten	20.606	20.441	-165	N
Resultaat	-3.264	-1.049	2.215	V

Analyse verwachte afwijking programma Wonen			
(bedragen x € 1.000)			
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Vertraging omgevingswet (nadeel binnen bedrijfsvoering)	380	V	I
Leges omgevingsvergunning en kosten bouwzaken	462	V	I/S
Wegbeheer (i.v.m. uitstel van investeringen)	227	V	I
Opbrengsten uit schades en nutsbedrijven	100	V	I
Kosten civiele kunstwerken (als gevolg van risico gestuurd beheer)	300	V	I/S
Gladheidsbestrijding	50	V	I
Groenbeheer (als gevolg van eikenprocessierups en tekort MEEwerkers)	-200	N	S
Vrijval kapitaallasten doorfietsroute	100	V	I
Vertraging zonnepark Assen-Zuid (nadeel binnen alg. financieel beleid)	620	V	I
Vertraging in uitvoeringsprogramma Duurzaamheid	150	V (BO*)	I
Overige afwijkingen	26	V	-
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	2.215	V	

BO*: verwachte budgetoverheveling

Programma 2 Werken in Assen

Participatie en inkomen

Werken, inkomen en meedoen

Eind 2019 bieden wij u het geactualiseerde beleid werken, inkomen en meedoen aan. In deze nota ligt de nadruk op de Participatiewet en de manier waarop zo veel mogelijk inwoners betaald werk hebben, meedoen en/of beschikken over voldoende inkomen. In het nieuwe beleidskader komt naar voren dat de uitvoering van deze wet onderdeel uitmaakt van ons bredere beleid voor zelfredzaamheid, hulp en ondersteuning van onze inwoners.

Ontwikkelingen aantal bijstandsgerechtigden, Buig-uitkering en ontwikkelingen WPDA

Ook in de eerste periode van 2019 heeft WPDA de prestatieafspraken om tachtig procent van de werkklijanten binnen twee jaar aan het werk te hebben niet gerealiseerd. Vanwege de verzwaring van de doelgroep door is een uitstroomperiode van twee jaar niet langer realistisch. Dit is een landelijke trend blijkt uit de cijfers van branchevereniging Divosa. Bij de actualisatie van de kadernota Werken, Inkomen en Meedoen houden we rekening met deze ontwikkeling.

We zien dat het aantal uitkeringsgerechtigden schommelt tussen 2.000 en 2.100 inwoners. Dit is vergelijkbaar met eerdere rapportages. In 2019 is de verdeelsystematiek van de BUIG herijkt, hetgeen in Assen tot een nadeel leidt. In 2019 zal de BUIG uitkering niet voldoende zijn om de lasten te dekken.

iWerk

WPDA en Alescon-Noord zijn per 1 januari 2019 samengevoegd tot één organisatie, waarbij iWerk (voormalig Alescon-Noord) als apart bedrijfsonderdeel zorgt voor werkplekken in een zo regulier mogelijke omgeving. De activiteiten van Alescon-Noord zijn geruisloos overgegaan. Naast een nieuwe naam en huisstijl wordt inhoudelijk de komende jaren ook gebouwd aan iWerk. In het najaar zal het plan van aanpak om te komen tot de transformatie aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. Van de taakstelling voor efficiencyvoordelen van de samenvoeging wordt € 200.000 in 2019 gerealiseerd. De overige € 300.000 wordt in 2020 geëffectueerd, het aandeel van Assen in het nog niet gerealiseerde deel bedraagt € 217.000. De frictiekosten die voortkomen uit de opsplitsing van Alescon willen we in 2019 opvangen.

Alescon in liquidatie

De gemeenschappelijke regeling Alescon wordt zoals gepland dit jaar geliquideerd. De deelnemende gemeenten hebben begin dit jaar een dividenduitkering ontvangen vanuit Alescon in liquidatie vanwege positieve resultaten uit deelnemingen van Alescon. Naar verwachting is het dividend voldoende om de bedrijfskosten en nagekomen kosten van Alescon in liquidatie in 2019 te dekken, los van de kosten inzake de afwikkeling van AwerC Flex bv. Vanaf 2019 loopt de rijksvergoeding/geldstroom voor de Wsw-ers die van Alescon zijn overgegaan naar WPDA weer via Asser algemene uitkering. Deze aanpassing is geëffectueerd via de meicirculaire van het gemeentefonds. Het nu gepresenteerde nadeel op de WSW houdt verband met deze aangepaste geldstroom. Tegenover dit nadeel staat de opgenomen rijksvergoeding van de dezelfde omvang binnen het programma Algemeen financieel beleid. In de totaalprognose van de Voortgangsrapportage heeft dit dus geen financieel effect. Met het vaststellen van de bij deze Voortgangs-rapportage behorende begrotingswijziging zal de begroting op dit punt worden aangepast.

Economische ontwikkeling en innovatie

Economisch beleid: economische agenda, stadsmarketing & acquisitie

De notitie 'Contour Economische Agenda 2019-2023' en de aanpak voor stadsmarketing en acquisitie worden strategisch uitgewerkt. Door de bestuurswisseling vlak voor het zomerreces is de besluitvorming opgeschort. Streven is deze nog dit jaar af te ronden.

Ruimtelijk economisch programma (REP)

Wij hebben de totale inzet van de REP-middelen besproken en leggen dit op 21 november ter besluitvorming voor aan uw raad.

Werken in Assen		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	55.895	66.325	-10.430	N
Totaal baten	42.650	38.212	-4.438	N
Resultaat	-13.245	66.351	-14.868	N

Analyse verwachte afwijking programma Werken		(bedragen x € 1.000)		
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Lasten WSW WPDA (rijksmiddelen via algemene uitkering)	-14.050	N	S	
Rijksmiddelen uitkering BUIG	-2.666	N	I/S	
Kosten uitkeringen en loonkostensubsidies	1.522	V	I/S	
Vertraging in realisatie taakstelling WPDA	-217	N	I	
Overige resultaten WPDA (als gevolg van bijstelling resultaat Kaderbrief)	170	V	S	
Stadsmarketing & acquisitie (als gevolg van vertraging economische agenda cs)	350	V	I	
Regionale economische samenwerking	23	V	I/S	
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	-14.868	N		

Programma 3 Meedoen in Assen

Tekorten sociaal domein

Sinds 2017 worden we geconfronteerd met oplopende tekorten in het sociaal domein. De oorzaak hiervan ligt in stijging van het aantal cliënten en stijging van de kosten per cliënt. Gemeenten zijn al langer met het Rijk in gesprek over de groeiende kosten. Binnen de huidige budgetten wordt het steeds lastiger volwaardige zorg en hulp te garanderen. Om deze kostenstijging terug te dringen heeft de raad keuzemaatregelen sociaal domein vastgesteld. Deze maatregelen hebben we geconcretiseerd. De uitvoering hiervan is deels in 2019 gestart. Een ander deel hangt samen met de inkoop van Wmo Jeugdhulp Beschermd Wonen en inrichting van de Toegang.

Transformatie

We werken aan het verbeteren van de samenwerking tussen zorgaanbieders, buurtteams, vrijwilligersorganisaties en de gemeente. Met de inkoop welzijn/buurteams in 2020, die nu in voorbereiding is, ondersteunen we dit proces. We scheppen daarmee de voorwaarden voor laagdrempelige, vrij toegankelijke oplossingen in de omgeving van inwoners.

Via de Transformatie Impuls hebben we de verbinding versterkt tussen aanbieders van Wmo en jeugdhulp en partijen die ondersteuning bieden zonder indicatie zoals huisartsen, welzijns- en vrijwilligersorganisaties. Hiermee willen we meer ondersteuning in de leefomgeving van inwoners laten plaatsvinden.

Preventiefonds

Per 1 juli 2019 is het Preventiefonds gestart voor het ondersteunen van laagdrempelige activiteiten voor inwoners, waardoor problemen eerder aangepakt worden en de uitgaven binnen het sociaal domein beperkt worden. Vanwege de start halverwege het jaar zou het kunnen zijn dat er budget overblijft. Dit vloeit dan bij de jaarrekening terug in de algemene middelen.

Jeugdhulp

Transformatieakkoord

Op 25 januari 2019 is het transformatieakkoord Jeugdhulp Drenthe getekend door de 12 Drentse wethouders Jeugd en de vertegenwoordigers van de vijf grootste Jeugdhulpaanbieders. Vervolgens is een gezamenlijke analyse gemaakt op de kosten Jeugdhulp in Drenthe. Deze analyse had als doel vaststellen of de constatering en onderliggende veronderstellingen over tekorten kloppen zodat een gezamenlijke basis ontstaat voor maken van uitvoeringsafspraken/transformatie agenda. De uitkomsten van deze analyse zijn aan de raad gepresenteerd.

Zorgen over uitvoering van de jeugdhulp

Naast de overschrijding van het budget zien we oplopende wachttijden met name in de keten van gedwongen jeugdhulp (Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, Rechtbanken, Gecertificeerde Instellingen).

Daarnaast ontvangen we signalen van verschillende aanbieders dat zij financieel tegen de ondergrens aanlopen en extra financiering noodzakelijk is. Deze signalen ontvangen we uit gesloten en gecertificeerde Instellingen. Daarnaast geven aanbieders aan dat het steeds moeilijker wordt voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en vast te houden.

Praktijkondersteuner huisarts

De inzet van de praktijkondersteuners huisarts (POH) is positief geëvalueerd. De POH-Jeugd in de huisartspraktijk biedt goede en laagdrempelige jeugd- en opvoedhulp. In die praktijken waar wachtlijsten dreigen te ontstaan, breiden we de uren voor de POH-Jeugd uit.

Dienstverlening sociaal domein

Er is momenteel een wachtlijst bij het afhandelen van aanvragen voor beschermd wonen. We werken er hard aan deze wachtlijst terug te dringen. De overige Wmo-aanvragen kunnen we binnen de wettelijke termijnen behandelen. Voor jeugdhulp hebben we te maken met wachtlijsten bij Veilig thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, de zorgaanbieders, de gesloten jeugdzorginstellingen en de gecertificeerde instellingen. Dat maakt dat het moeilijk is om kinderen op goede plekken te krijgen en de juiste hulp te kunnen bieden. Op alle fronten zijn we hierover binnen de ketensamenwerking in gesprek.

Project Speel- en ontmoetingsplekken in de wijken

Met een aantal Europese partners is gewerkt aan onderzoeksvoorstel naar nieuwe vormen van ontmoetingsplekken om ontmoeting in de wijk te stimuleren. Met dit onderzoek brengen we in beeld hoe we ontmoeting in de wijken op duurzame, innovatieve en effectieve wijze kunnen bewerkstelligen en goed aansluit bij de behoeften van de inwoners. Door dit onderzoek samen te doen met Europese partners en onze lokale sociale partijen willen we kennis en innovatie gaan delen en stimuleren. Het onderzoeksvoorstel vormt de basis voor een subsidieaanvraag (Interreg VB). In het najaar wordt bekend of de subsidie wordt toegekend.

Doorontwikkeling GKB

De GKB geeft volgens afspraak invulling aan de strategische herijking 2018-2020. Wij verkennen de mogelijkheden om bewindvoering via de GKB aan te bieden. We willen meer regie op de in- en uitstroom uit beschermingsbewind en de ongewenste effecten van de marktwerking tegengaan. Voor 2019 verwachten we een negatief resultaat op de exploitatie van de GKB. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een verplichte wijziging in de inschaling van personeel en de in de nieuwe cao opgenomen eenmalige uitkering in oktober. De verwachting is dat wij ondanks een negatief resultaat van de GKB toch met een positief saldo eindigen op schuldhelpverlening, omdat wij al rekening gehouden hadden met een dienstverleningsstariefstijging in 2019 die in 2020 pas ingaat.

Opkopen van schulden van jongeren

Wij willen ons blijvend inzetten om de cyclus van armoede en schulden te doorbreken. Wij willen meer werken met brede aanpakken en zicht krijgen op groepen die achterblijven. De komende tijd wordt gewerkt aan structurele en duurzame oplossingen door een brede aanpak voor armoede en schulden op te stellen. Wij komen in 2020 met een breed plan van aanpak wat aansluit op de kadernota Werk, Inkomen en Meedoen. Hierin wordt ook de relatie gelegd met inburgering, laaggeletterdheid en bewindvoering. Alle losse onderdelen zoals bijvoorbeeld subsidies aan stichtingen, geldcoaches en het opkopen van schulden van jongeren vallen onder deze brede aanpak.

Experimenteerruimte

In het experiment Integrale Ouderenzorg werken huisartsen, Vaart Welzijn en wijkverpleging samen. Dit heeft geleid tot meer verbinding tussen medisch en sociaal domein met als concreet resultaat de methodiek 'welzijn op recept' in de wijk Noorderpark. Met deze manier van werken leidt de huisarts de inwoner toe naar Vaart Welzijn voor ondersteuning op het gebied van welzijn. Het voornemen is om deze methode uit te breiden naar de hele stad.

Sociale kaart

We voeren een sociale kaart in die professionals inzicht geeft in de voorzieningen die voor inwoners met een ondersteuningsvraag beschikbaar zijn. Voorliggende voorzieningen zijn een belangrijk onderdeel van de sociale kaart. De inkoop van deze sociale kaart loopt daarom parallel aan de inkoop Welzijn. Op 1 juli 2020 kan de sociale kaart gelanceerd worden.

Meedoen in Assen		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	113.152	115.292	-2.140	N
Totaal baten	8.082	8.784	702	V
Resultaat	-105.070	115.315	-1.438	N

Analyse verwachte afwijking programma Meedoen		(bedragen x € 1.000)		
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Lasten sociaal domein (€ 1,1 miljoen compensatie via algemene uitkering)	-3.208	N	S	
Vrijval restant reserve sociaal deelfonds (overschot experimenteerruimte)	412	V	I	
Lagere inzet preventie- en transformatiefonds 2019	400	V	I	
Kinderraad	38	V (BO*)	I	
Doorverwijzing onderwijs naar Jeugdzorg (ambitiemiddelen)	50	V (BO*)	I	
Experiment opkopen schulden van jongeren	200	V (BO*)	I	
Pilot Logeerszorg	50	V (BO*)	I	
Lagere kosten maatschappelijke opvang (korting algemene uitkering op maatschappelijke opvang wordt opgevangen door een daling in de kosten)	54	V	S	
Kosten dienstverlening GKB	292	V	I/S	
Aandeel verlies GKB + afrekening 2018 GKB	-175	N	I/S	
Onderwijsachterstandenbeleid (als gevolg van verhoging rijksmiddelen)	450	V	I/S	
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	-1.438	N		

BO*: verwachte budgetoverheveling

Programma 4 Aantrekkelijk Assen

Aantrekkelijke binnenstad

Van Mijn naar Ons Koopmansplein

De herinrichting van het Koopmansplein is het eerste project dat is opgepakt. Via een uitgebreid participatieproces hebben inwoners en ondernemers de kans gekregen om hun wensen en ideeën voor de inrichting van het Koopmansplein in te brengen. Dit heeft geleid tot een 'Programma van Eisen en een ontwerpprijsvraag. Het winnende ontwerp wordt in de periode tot het voorjaar van 2020 uitgewerkt.

Samenwerking met ViA

De binnenstadsregisseur heeft samen met het bestuur van Vaart in Assen het uitvoeringsteam samengesteld. De eerste evenementen zijn inmiddels door de uitvoeringsorganisatie gefaciliteerd of georganiseerd.

Kunst en cultuur

Onderzoek naar vastgoed

Onderzoek naar het vastgoed 'cultuur' is afgerond maar leverde geen substantiële besparing op.

REP-middelen Drents Museum

Het Drents Museum heeft in het kader van het Ruimtelijk Economische Programma (REP) een aanvraag ingediend.

Start cultuurvisie traject

Er wordt een visie voor cultuur opgesteld voor de komende jaren. Het proces van gesprekken voeren met individuele culturele partners en de voorbereiding voor een eerste bijeenkomst zijn al in gang gezet. Deze zal volgens de planning in maart 2020 in de raad worden besproken.

Evenementen

Verzelfstandiging TT-festival

In 2019 is de Stichting TT-week Assen opgericht. De Raad van Toezicht en de directeur zijn benoemd.

Veiligheid

Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe

Het Veiligheidshuis heeft zich ontwikkeld tot een Zorg- en Veiligheidshuis. Enerzijds is besloten dat dit gevolgen heeft voor de governance structuur. Anderzijds behelst de ontwikkeling een uitzetting van de organisatie en daarmee van de gemeentelijke bijdrage aan de organisatie. Voor Assen betekent dit laatste een toename in de bijdrage.

Cameratoezicht

In het voorjaar en de zomer stijgt het aantal overlastmeldingen in de Gouverneurstuin. Het afgelopen jaar heeft de gemeente in samenwerking met haar veiligheidspartners, omwonenden en belanghebbenden een aanpak ontwikkeld om de overlast in de tuin te stoppen en zorg te bieden. Er is cameratoezicht voor de duur van zes maanden.

Aantrekkelijk Assen		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	17.127	16.821	306	V
Totaal baten	4.741	4.708	-33	N
Resultaat	-12.386	17.271	274	V

Analyse verwachte afwijking programma Aantrekkelijk		(bedragen x € 1.000)		
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Stedelijke vernieuwing	114	V	I	
Vaart in Assen (deelbudget bestemd voor 2020)	50	V (BO*)	I	
Bijdrage provincie + sponsorinkomsten TT-festival	155	V	I	
Inkomsten TT-kermis (nadeel binnen bedrijfsvoering)	190	V	I	
Parkeren (als gevolg van nog niet realiseren bezuinigingen)	-143	N	I	
Bijdrage Veiligheidshuis	-74	N	S	
Overige afwijkingen	-18	N	-	
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	274	V		

BO*: verwachte budgetoverheveling

Programma 5 Samen werken aan Assen

Strategische netwerken

In het bestuursakkoord is voor opzet en onderhoud van strategische netwerken in 2019 en 2020 elk € 120.000 toegekend. Hiervan is zoals aangekondigd in de kaderbrief 2020 € 75.000 overgeheveld naar de bedrijfsvoering.

Regionale Samenwerking

In juni 2019 ging het Omgevings Platform Drenthe (OPD) officieel van start. Hierin werken overheden samen aan de Omgevingswet voor onderwerpen die een organisatie-overstijgende aanpak vragen. De eerste werkgroepen zijn in september aan de slag gegaan.

Samen werken aan Assen		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	4.745	4.756	-11	N
Totaal baten	849	931	82	V
Resultaat	-3.896	4.738	71	V

Analyse verwachte afwijking programma Samen werken		(bedragen x € 1.000)		
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S	
Raad + college (hogere vergoedingen en wachtgelden)	-75	N	I	
Onderzoeken rekenkamer	25	V	I	
Berichten van de Brink + vrijval kapitaallasten	46	V	I	
Legesopbrengsten reisdocumenten	66	V	I	
Overige afwijkingen	9	V	-	
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	71	V		

Programma 6 Bedrijfsvoering

Verhaal van Assen

Sinds voorjaar 2018 wordt op verschillende manieren gewerkt aan de invulling van het Verhaal van Assen om vorm en inhoud te geven aan de organisatieontwikkeling. Dit gebeurt in vijf resultaatgebieden: Passende Dienstverlening, Wendbare Organisatie, Werkgeluk, Samen zorgen voor de stad en Het programma is van ons allemaal. Leidinggevendenden hebben zich ieder verbonden aan één van deze gebieden. De eerste resultaten zijn positief maar de cultuurverandering waar we voor staan blijft de komende tijd inzet vragen.

Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)				
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	55.635	56.737	-1.102	N
Totaal baten	8.336	8.195	-141	N
Resultaat	-47.298	56.746	-1.243	N

Analyse verwachte afwijking programma Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)			
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Personeelskosten	96	V	I
Extra capaciteit sociaal domein (deels compensatie via algemene uitkering)	-400	N	S
Organisatieontwikkeling	45	V (BO*)	I
Niet te realiseren deel bezuinigingstaakstelling SDA	-129	N	I
Verzelfstandiging TT-festival (doorgeschoven naar 2020, voordeel binnen programma Aantrekkelijk)	-190	N	I
Wettelijk over te dragen archieven	-90	N	S
ICT-kosten	-82	N	S
Kosten materieel	-66	N	I
Dienstkleding	-35	N	S
Vrijval kapitaallasten materieel en ict	374	V	I
Toerekening bedrijfsvoeringskosten aan projecten en grondexploitatie	-750	N	I/S
Overige afwijkingen	-16	N	-
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	-1.243	N	

BO*: verwachte budgetoverheveling

Programma 7 Vastgoed en Grondbedrijf

Vastgoed

Pilot verduurzaming gemeentelijke gebouwen

De voorbereiding voor de verduurzaming van het Markehuus en sporthal Marsdijk zijn in volle gang. Gesprekken met de gebruikers vinden plaats om ze bij het proces te betrekken en gezamenlijk te bekijken wat de consequenties zijn van de uitvoering. Per gebouw wordt de raad geïnformeerd en om een uitvoeringskrediet gevraagd.

Sportaccommodaties: ACV en Hertenkamp

Met ACV zijn de gesprekken over het aantal extra kleedruimten in de eindfase. Wij verwachten op korte termijn deze gesprekken af te ronden en u dan een voorstel voor een uitvoeringskrediet voor te kunnen leggen.

Het gebouw van Tennisvereniging Hertenkamp wordt na onderhoud overgedragen aan de vereniging.

Stijgende kosten

We hebben te maken met stijgende bouwkosten. Dit heeft niet enkel geresulteerd in hogere bouwsommen voor de realisatie van Wijkgebouw de Dissel en de lift bij Kloosterveste, maar ook de kosten voor herstelonderhoud vallen hoger uit dan begroot.

Vastgoed en Grondbedrijf		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	41.201	40.956	245	V
Totaal baten	28.648	28.428	-220	N
Resultaat	-12.553	40.940	25	V

Analyse verwachte afwijking programma Vastgoed en Grondbedrijf (bedragen x € 1.000)			
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Vrijval kapitaallasten	500	V	I
Masterplan verduurzaming maatschappelijk Vastgoed	130	V (BO*)	I
Herijking sportaccommodaties	15	V (BO*)	I
Energielasten (als gevolg van nieuwe aanbesteding)	-400	N	S
Opbrengsten uit verhuur panden (als gevolg van leegstand)	-120	N	I
Opbrengsten parkeergarages	-100	N	I/S
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	25	V	

BO*: verwachte budgetoverheveling

Programma 8 Algemeen financieel beleid

Algemeen

De beleidsuitvoering binnen het programma Algemeen financieel beleid ligt op schema. Dat geldt zowel voor de heffing en invordering van de belastingen, de financiering en de liquiditeit als voor de uitkering uit het gemeentefonds. Voor het programma verwachten we een positief resultaat van € 13,8 miljoen. Dit is voornamelijk het gevolg van bijstellingen en mutaties in de uitkering uit het gemeentefonds. Deze dienen als compensatie voor lastenuitzettingen en extra kosten elders binnen de exploitatie en hebben in de totaalprognose dus geen financieel effect.

Vanaf 2019 loopt de rijksvergoeding voor de financiering van WSW-uitgaven van de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Tynaarlo weer via de Asser algemene uitkering. Samen met een aantal andere in de Kaderbrief gemelde maatregelen en bijstellingen neemt de Asser algemene uitkering daardoor per saldo met € 16,3 miljoen toe. Daar staan binnen de programma's Werken en Meedoen vergelijkbare lastenuitzettingen tegenover. In de eindejaarprognose van deze Voortgangsrapportage is met beide ontwikkelingen rekening gehouden. Dit heeft dus in totaliteit geen financieel effect. Met het vaststellen van de bij deze Voortgangsrapportage behorende begrotingswijziging zal de begroting op dit punt worden aangepast.

De kadernota's 'weersvermogen en risicomanagement' en 'reserves en voorzieningen' worden herijkt. Bespreking en vaststelling er van staat gepland voor de raad van november aanstaande. Voor het overige doen zich, op basis van de ultimo juni beschikbare informatie, binnen het programma algemeen financieel beleid zelf geen bijzondere beleidsmatige en/of financiële ontwikkelingen voor.

Aanbesteding accountantsdiensten

In het voorjaar 2019 is de gemeente Assen begonnen met het opnieuw aanbesteden van de accountant voor de controle van de jaarrekening. BDO Audit & Assurance bv gaat dit de komende vier jaar voor onze gemeente doen.

Onvoorzien/incidenteel

Er is in de eerste helft van het 2019 voor kostendekking slechts beperkt gebruik gemaakt van de in de begroting aanwezige ruimte voor onvoorzien en incidentele uitgaven. Op het moment van opstellen van de Voortgangsrapportage van was nog € 0,4 miljoen voor dit doel beschikbaar.

Belastingheffing

De heffing en invordering van de algemene belastingen verloopt conform de begroting. Voor het lopende jaar wordt een totaalopbrengst verwacht van € 18 miljoen.

Financiering/Belegging

De rente op de geld- en kapitaalmarkt is onverminderd laag. Algemene verwachting is dat het peil nog verder zal dalen. De eigen financieringsbehoefte ligt lager dan op begrotingsbasis geraamd. Om in de dagelijkse financieringsbehoefte te kunnen voorzien wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van kortgeldfaciliteiten. Er behoeven dit jaar dan ook geen nieuwe langlopende financieringsmiddelen te worden aangetrokken. De feitelijke stand van de reserves aan het begin van het jaar resulteert in een toename van de in 2018 te calculeren rente over het eigen vermogen met € 0,3 miljoen (bespaarde rente).

Gemeentefonds

De prognose van de algemene uitkering is gebaseerd op de meicirculaire 2019 en bedraagt in totaal € 182,3 miljoen. Dat is € 20 miljoen meer dan de raming van € 162,3 miljoen in de Kaderbrief 2020.

Assen fungeert vanaf 2019 als vestigingsplaats is voor de bij de WPDA belegde Wsw-taken en ontvangt als gevolg daarvan de rijksmiddelen die bestemd zijn voor de financiering van die taken. In 2019 gaat het om een bedrag van € 18 miljoen. Hiervan is € 14 miljoen bestemd voor Assen; het resterende deel van € 3,9 miljoen is bestemd voor en wordt doorgesluisd naar de gemeenten Aa en Hunze en Tynaarlo. De met de uitvoering van de Wsw-verband houdende lasten zijn opgenomen in het programma Werken in Assen. Voor Assen verloopt de verlegging van deze geldstroom vrijwel budgettair neutraal.

Verder is in de nieuwe prognose van de algemene uitkering rekening gehouden met de door het Rijk in de meicirculaire aangekondigde loon- en prijsbijstelling van de budgetten beschermd wonen, participatie, voogdij 18+ en maatschappelijke ondersteuning; totaal € 2,1 miljoen. Voor zover nodig is verder nog rekening gehouden met de middelen die het kabinet op basis van de circulaire voor realisatie van een aantal specifieke beleidsdoelen en taakmutaties aan het gemeentefonds heeft toegevoegd, voor Assen totaal € 0,3 miljoen. Verder ontvangt Assen als vestigingsplaats van een opvangcentrum over 2018 en 2019 van het Rijk nog een (na)uitkering op basis van het zogenoemde Faciliteitenbesluit. Het gaat in totaal om ruim € 0,6 miljoen. Naast aanpassingen op basis van de meicirculaire is in de prognose van de algemene uitkering 2019 nog met € 0,4 miljoen naar boven bijgesteld in verband met de doorwerking landelijke en lokale volumebijstellingen.

In de raming van de algemene uitkering was een stelpost opgenomen voor de uitkering uit het btw-compensatiefonds. Door een stelselwijziging is deze post komen te vervallen.

Reserves en voorzieningen

In de begroting 2019 zijn de uitkomsten van de doorlichting van de gemeentelijke reservepositie en de daaraan voor de beleidsvorming in de huidige bestuursperiode te verbinden beleidsmaatregelen gepresenteerd en geaccordeerd. De op het lopende jaar betrekking hebben maatregelen worden volgens plan gerealiseerd. De vrije ruimte van € 10 miljoen in de Essent-reserve wordt afgeroomd ten gevolge van de algemene reserve en ingezet voor uitvoering van het collegeprogramma. Het resterende deel van de Essent-reserve van € 16 miljoen wordt omgevormd tot gemeentebrede weerstandsreserve. Deze laatste maatregel moet nog begrotingstechnisch worden verwerkt. Voor het overige worden de voor 2019 geplande mutaties in de reserves vrijwel volledig geëffectueerd.

Resultaat interne rentecalculatie

Zie toelichting bij het onderdeel 'Financiering en Belegging'. De interne rentecalculatie en -verdeling worden in de realisatie i.c. bij het opmaken van de jaarrekening afgestemd op de daar gesignaleerde ontwikkelingen. Daarin wordt onder meer ook de extra toerekening van de rente over het eigen vermogen betrokken.

Algemeen financieel beleid		(bedragen x € 1.000)		
Lasten / Baten	Begroting	Prognose	Saldo	V / N
Totaal lasten	10.834	32.607	-21.774	N
Totaal baten	208.070	243.706	35.636	V
Resultaat	197.236	32.507	13.863	V

Analyse verwachte afwijking programma Algemeen financieel beleid		(bedragen x € 1.000)	
Onderwerp	Saldo	V / N	I / S
Budget voor incidentele en onvoorziene uitgaven	18	V	I
Rijksmiddelen WSW-taken (aandeel Assen)	14.040	V	S
Loon- en prijsbijstelling sociaal domein	2.328	V	S
Extra rijksmiddelen statushouders en asielzoekers	220	V (BO*)	I
Uitkeringen 2018 + 2019 o.b.v. Faciliteitenbesluit (opvangcentrum)	517	V	I
Bijstelling als gevolg van landelijke en lokale volumebijstellingen	400	V	S
Onderuitputting BCF	-1.492	N	S
Overige bijstellingen gemeentefonds	230	V	S
Na-uitkering vorige jaren	65	V	I
Vrijval stelposten	-1.843	N	I/S
Onttrekking algemene reserve t.b.v. zonnepark Assen-Zuid (niet in 2019)	-620	N	I
Totaal afwijkingen t.o.v. de begroting	13.863	V	
Totaal effect septembercirculaire 2019 (zie onderstaande specificatie)	-113	N	I/S
Totaal afwijkingen incl. septembercirculaire 2019	13.750	V	

BO*: verwachte budgetoverheveling

Effect septembercirculaire 2019		(bedragen x € 1.000)	
Onderwerp	Bedrag	V / N	
Bijstelling accres en uitkeringsbasis	-784	N	
Bijstelling sociaal domein	327	V	
Aandeel onderuitputting BCF	344	V	
Totaal effect septembercirculaire 2019	-113	N	

Tot slot

Het voorlopige jaarresultaat van € 2,6 miljoen negatief is een prognose, het definitieve eindresultaat komt in het jaarrekeningproces tot stand.

De behandeling van de voortgangsrapportage is gelijktijdig met de begroting op 4 en 7 november.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

burgemeester

gemeentesecretaris

Bijlage 1. Overzicht lasten en baten per programma en beleidsthema

Overzicht lasten en baten per programma en beleidsthema														
Programma's en beleidsthema's (bedragen x € 1.000)	LASTEN				BATEN				SALDO				V/N	
	Actueel budget	Realisatie t/m juni	Prognose	Saldo	Actueel budget	Realisatie t/m juni	Prognose	Saldo	Actueel budget	Realisatie t/m juni	Prognose	Saldo		
Wonen in Assen														
Woningbouw/woonplan	2.398	999	1.886	512	1.440	1.046	1.840	400	-958	48	-46	912	V	
Openbare ruimte	13.735	3.802	12.756	979	8.268	6.406	8.390	122	-5.467	2.604	-4.366	1.101	V	
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.411	405	1.292	119	185	11	185	0	-1.226	-394	-1.107	119	V	
Duurzaamheid	6.269	1.993	5.499	770	8.027	5.954	8.027	0	1.758	3.961	2.528	770	V	
Saldo van baten en lasten	23.813	7.198	21.433	2.380	17.920	13.418	18.442	522	-5.893	6.219	-2.991	2.902	V	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	57	0	57	0	2.686	100	1.999	-687	2.629	100	1.942	-687	N	
Resultaat	23.870	7.198	21.490	2.380	20.606	13.518	20.441	-165	-3.264	6.319	-1.049	2.215	V	
Werken in Assen														
Participatie en inkomen	41.850	31.772	54.425	-12.575	30.200	24.300	27.534	-2.666	-11.650	-7.472	-26.891	-15.241	N	
Econ. ontwikkeling en innovatie	3.198	847	1.343	1.855	1.610	128	128	-1.482	-1.588	-719	-1.215	373	V	
FlorijnAs	9.300	76	10.500	-1.200	1.500	0	0	-1.500	-7.800	-76	-10.500	-2.700	N	
Saldo van baten en lasten	54.348	32.695	66.268	-11.920	33.310	24.427	27.662	-5.648	-21.038	-8.267	-38.606	-17.568	N	
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	1.547	0	57	1.490	9.340	76	10.550	1.210	7.793	76	10.493	2.700	V	
Resultaat	55.895	32.695	66.325	-10.430	42.650	24.503	38.212	-4.438	-13.245	-8.191	-28.113	-14.868	N	

Meedoen in Assen													
Jeugdzorg	27.876	9.778	28.068	-192	0	0	0	0	-27.876	-9.778	-28.068	-192	N
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	66.362	24.641	69.127	-2.765	2.365	776	2.655	290	-63.997	-23.866	-66.472	-2.475	N
Mijn Buurt Assen	4.725	2.332	4.725	0	0	0	0	0	-4.725	-2.332	-4.725	0	
Meedoenbeleid	4.755	2.388	4.505	250	0	0	0	0	-4.755	-2.388	-4.505	250	V
Sport	381	147	381	0	0	0	0	0	-381	-147	-381	0	
Schuldhelpverlening	1.450	294	1.333	117	0	0	0	0	-1.450	-294	-1.333	117	V
Onderwijs	7.603	1.422	7.153	450	5.117	1.018	5.117	0	-2.486	-404	-2.036	450	V
Saldo van baten en lasten	113.152	41.001	115.292	-2.140	7.482	1.793	7.772	290	-105.670	-39.207	-107.520	-1.850	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	600	0	1.012	412	600	0	1.012	412	V
Resultaat	113.152	41.001	115.292	-2.140	8.082	1.793	8.784	702	-105.070	-39.207	-106.508	-1.438	N

Aantrekkelijk Assen													
Aantrekkelijke binnenstad	1.411	359	947	464	1.025	0	704	-321	-386	-358	-243	143	V
Kunst en cultuur	10.546	6.016	10.504	42	125	163	172	47	-10.421	-5.853	-10.332	89	V
Evenementen	1.506	910	1.630	-124	304	317	686	382	-1.202	-593	-943	259	V
Parkeren	296	132	268	28	1.613	699	1.442	-171	1.317	567	1.174	-143	N
Veiligheid	3.368	1.796	3.472	-104	17	32	48	31	-3.351	-1.764	-3.425	-74	N
Saldo van baten en lasten	17.127	9.212	16.821	306	3.084	1.210	3.051	-33	-14.043	-8.002	-13.769	274	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	1.657	0	1.657	0	1.657	0	1.657	0	
Resultaat	17.127	9.212	16.821	306	4.741	1.210	4.708	-33	-12.386	-8.002	-12.112	274	V

Samen werken aan Assen													
Bestuur	3.121	1.340	3.125	-4	0	0	0	0	-3.121	-1.340	-3.125	-4	N
Regionale samenwerking	373	270	379	-6	0	15	0	0	-373	-256	-379	-6	N
Dienstverlening	1.251	469	1.252	-1	849	485	931	82	-402	16	-321	81	V
Saldo van baten en lasten	4.745	2.080	4.756	-11	849	500	931	82	-3.896	-1.580	-3.825	71	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resultaat	4.745	2.080	4.756	-11	849	500	931	82	-3.896	-1.580	-3.825	71	V

Bedrijfsvoering													
Bedrijfsvoering	55.635	26.510	56.737	-1.102	8.250	3.201	8.109	-141	-47.384	-23.309	-48.628	-1.243	N
Saldo van baten en lasten	55.635	26.510	56.737	-1.102	8.250	3.201	8.109	-141	-47.384	-23.309	-48.628	-1.243	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	86	0	86	0	86	0	86	0	
Resultaat	55.635	26.510	56.737	-1.102	8.336	3.201	8.195	-141	-47.298	-23.309	-48.542	-1.243	N

Vastgoed en Grondbedrijf													
Vastgoed	30.467	10.799	30.222	245	17.313	4.133	17.093	-220	-13.154	-6.667	-13.129	25	V
Grondbedrijf	10.567	0	10.567	0	10.675	0	10.675	0	108	0	108	0	
Saldo van baten en lasten	41.034	10.799	40.789	245	27.988	4.133	27.768	-220	-13.046	-6.667	-13.021	25	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	167	0	167	0	660	0	660	0	493	0	493	0	
Resultaat	41.201	10.799	40.956	245	28.648	4.133	28.428	-220	-12.553	-6.667	-12.528	25	V

Algemeen financieel beleid													
Onvoorzien/incidenteel	388	0	370	18	0	0	0	0	-388	0	-370	18	V
Belastingheffing	663	16	663	0	18.022	16.666	18.022	0	17.359	16.650	17.359	0	
Financiering/Belegging	150	55	150	0	4.983	640	5.275	292	4.833	585	5.125	292	V
Gemeentefonds	180	77	4.137	-3.957	162.341	79.009	182.606	20.265	162.161	78.932	178.469	16.308	V
Heffing vennootschapsbelasting	30	22	30	0	0	0	0	0	-30	-22	-30	0	
Overige algemene dekkingsmiddelen	-1.077	36	465	-1.542	375	2	74	-301	1.452	-35	-391	-1.843	N
Reserves en voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Resultaat renteverdeling	-1.006	0	-714	-292	0	0	0	0	1.006	0	714	-292	N
Saldo van baten en lasten	-672	206	5.101	-5.773	185.721	96.317	205.977	20.256	186.393	96.110	200.876	14.483	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	11.506	0	27.506	-16.001	22.349	0	37.729	15.380	10.844	0	10.223	-621	N
Resultaat	10.834	206	32.607	-21.774	208.070	96.317	243.706	35.636	197.236	96.110	211.099	13.863	V

SALDO VAN BATEN EN LASTEN	309.182	129.702	327.197	-18.015	284.604	144.999	299.713	15.109	-24.578	15.297	-27.484	-2.906	N
Saldo onttrekkingen/Stortingen	13.277	0	27.787	-14.511	37.378	176	53.693	16.315	24.102	176	25.906	1.804	V
RESULTAAT	322.459	129.702	354.984	-32.525	321.982	145.175	353.405	31.423	-476	15.473	-1.578	-1.102	N

Bijlage 2 - Overzicht realisatie investeringskredieten per programma

Overzicht investeringen per programma (bedragen x € 1.000)					
Programma/subverdeling	begroting 2019	realisatie tm juli 2019	Investeringsplanning		
			2020	2021	2022
Wonen in Assen					
Bedrijfsafval	35	3	35	35	35
Gladheid bestrijding			50		
Groen	740	278	740		
Huishoudelijke afvalinzameling	2.673	0	50	50	50
Kunstwerken	2.060	1.000	141	290	260
Markten	15				
Openbare verlichting	591	591			
Overig	93		285		
Riolering	161		203	93	92
Spelen	0		110	130	260
Verkeer	0		1.780	5.280	
VRI	464	250	413	422	100
Watergangen	137		393	254	109
Wegbeheer	3.123	2.500	4.114	3.222	2.268
Totaal Wonen in Assen	10.092	4.622	8.314	9.776	3.174
Aantrekkelijk Assen					
Evenementen	218	218			
Economie	1.490	172			
Totaal Aantrekkelijk Assen	1.708	390	0	0	0
Samen werken aan Assen					
Basisregistraties	85			103	
Bestuur	110	110			58
Publiek	66		86		
Totaal Samen werken aan Assen	261	110	86	103	58
Bedrijfsvoering					
ICT	1.341	274	1.543	786	280
Kantoorinventaris	119	33	360		
Materieel	467	176	856	557	1.468
Overig	558	0	12	450	0
Totaal Bedrijfsvoering	2.485	483	2.770	1.793	1.748

Programma/subverdeling	begroting 2019	realisatie tm juli 2019	Investeringsplanning		
			2020	2021	2022
Vastgoed en Grondbedrijf					
Algemeen	750	50	1.500	1.500	1.500
Bedrijfsvoering	1.313	23	536	39	
Binnensport	1.211	9	134	1.209	17
Buitensport	1.558	176	2.072	515	480
Cultuur	562	87	200	76	
Kinderboerderijen	11	0			
MFA's	530	282	59	1.543	
Milieupark	399	0	15		
Onderwijs	1.798	1.130	5.200	3.000	
Overig	1.183	661			
Parkeren	1.166	306	691	159	
Strategische eigendommen	426	112	69	118	134
Totaal Vastgoed en Grondbedrijf	10.907	2.835	10.476	8.159	2.130
Totaal	25.452	8.440	21.646	19.831	7.111

Bijlage 3.1 - Technische wijzigingen mei t/m oktober 2019

Verschuivingen van budgets binnen de programma's en de bedrijfsvoering van mei t/m oktober 2019

Programma/onderwerp	Exploitatie 2019		Resultaat 2019	Mutatie meerjarenprognose			
	lasten	baten		2020	2021	2022	2023
Wonen in Assen							
Inzet middelen duurzaamheid voor progr.manager duurzaamheid (bedr.voering)	-20.600	0	20.600	0	0	0	0
Reserveren 2e tranche gasvrije wijken (reserve i.p.v. voorziening)	0	1.151.948	1.151.948	0	0	0	0
Reserveren 2e tranche gasvrije wijken (reserve i.p.v. voorziening)	1.151.948	0	-1.151.948	0	0	0	0
Werken in Assen							
Inzet middelen economie tbv ViA (citymanager + evenementenportaal)	-55.000	0	55.000	25.000	0	0	0
Middelen 'Koopmansplein naar stadshart' van economie naar sted. vernieuwing	-1.490.000	0	1.490.000	0	0	0	0
Middelen 'Koopmansplein naar stadshart' van economie naar sted. vernieuwing	0	-1.490.000	-1.490.000	0	0	0	0
Programma Meedoen in Assen							
Inzet middelen preventiefonds voor beheerder preventiefonds (Bedrijfsvoering)	-20.000	0	20.000	40.000	40.000	40.000	0
Aantrekkelijk Assen							
Bijdrage Vaart in Assen (citymanager + evenementenportaal) vanuit economie	55.000	0	-55.000	-25.000	0	0	0
Middelen 'Koopmansplein naar stadshart' van economie naar sted. vernieuwing	1.490.000	0	-1.490.000	0	0	0	0
Middelen 'Koopmansplein naar stadshart' van economie naar sted. vernieuwing	0	1.490.000	1.490.000	0	0	0	0
Samen werken aan Assen							
Inzet middelen stimulering dialoog tbv organisatieontwikkeling (Bedrijfsvoering)	-155.000	0	155.000	115.000	0	0	0

Vastgoed en Grondbedrijf							
Trappen en wanden MFA Orchidee (bijstelling n.a.v. besluit Kaderbrief 2020)	20.000	0	-20.000	0	0	0	0
Bedrijfsvoering							
Programmamanager duurzaamheid	20.600	0	-20.600	0	0	0	0
Beheerder preventiefonds	20.000	0	-20.000	-40.000	-40.000	-40.000	0
Programmateam organisatieontwikkeling	155.000	0	-155.000	-115.000	0	0	0
Uitbreiding formatie sociaal domein (bijstelling n.a.v. besluit Kaderbrief 2020)	400.000	0	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Algemeen financieel beleid							
Resultaat begroting (bijstelling n.a.v. besluit Kaderbrief 2020)	0	420.000	420.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Totaal mutaties programma's	1.571.948	1.571.948	0	0	0	0	0

Bijlage 3.2 - Prognose stortingen en onttrekkingen reserves 2019

Prognose stortingen en onttrekkingen reserves 2019										(bedragen x € 1.000)	
Omschrijving	Programma	Saldo 31-12-2018	Prognose		Saldo 31-12-2019	Begroting t/m vjn		Mutatie begroting			
			Storting	Onttrekking		Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking		
Algemene reserve / weerstandsreserve											
Algemene reserve algemene dienst	Algemeen financieel beleid	21.418	11.508	14.678	18.248	10.343	8.611	1.165	6.067		
Reserve weerstandsvermogen	Algemeen financieel beleid	0	16.000	0	16.000	0	0	16.000	0		
Amortisatiereserves											
Bouwfonds nieuwbouw stadhuis	Vastgoed en Grondbedrijf	3.265	238	505	2.999	238	505	0	0		
Reserve maatschappelijk renderende invest. MRI	Algemeen financieel beleid	6.180	136	764	5.552	136	764	0	0		
Reserve opbrengst Essent-aandeel DNK	Algemeen financieel beleid	5.016	110	448	4.678	110	448	0	0		
Reserve wielervedbaan	Vastgoed en Grondbedrijf	2.749	60	263	2.546	60	263	0	0		
Reserve gebiedsgericht werken	Wonen in Assen	307	7	19	295	7	19	0	0		
Reserve voortgezet onderwijs	Vastgoed en Grondbedrijf	768	17	138	647	17	138	0	0		
Reserve MFA Assen Oost	Vastgoed en Grondbedrijf	2.103	46	137	2.012	46	137	0	0		
Amortisatie Mien Ruysweg	Vastgoed en Grondbedrijf	699	15	67	647	15	67	0	0		
Reserve De Nieuwe Kolk	Aantrekkelijk Assen	16.880	371	1.507	15.744	371	1.507	0	0		
Reserve Veemarktplein	Wonen in Assen	1.120	25	59	1.086	25	59	0	0		
Amortisatie fietspad Europaweg	Wonen in Assen	200	4	12	192	4	12	0	0		
Amortisatiereserve FlorijnAs	Wonen in Assen	13.050	287	494	12.843	287	494	0	0		
Egalisatiereserves											
Reserve gemeentelijk sociaal deelfonds	Meedoen in Assen	1.012	0	1.012	0	0	1.012	0	0		
Reserve straten- en wegenbeheer	Wonen in Assen	6.427	0	815	5.612	0	815	0	0		
Reserve Maatschappelijke opvang	Meedoen in Assen	1.199	0	115	1.084	0	0	0	115		

Omschrijving	Programma	Saldo 31-12-2018	Prognose		Saldo 31-12-2019	Begroting t/m vjn		Mutatie begroting	
			Storting	Onttrekking		Storting	Onttrekking	Storting	Onttrekking
Reserves grondexploitatie									
Algemene reserve grondbedrijf	Vastgoed en Grondbedrijf	18.647	104	0	18.751	104	0	0	0
Weerstandsvermogen grondbedrijf	Vastgoed en Grondbedrijf	11.673	0	224	11.449	0	224	0	0
Reserves overige specifieke beleidstaken									
Reserve opbrengst Essent-aandelen	Algemeen financieel beleid	25.989	0	25.989	0	0	10.000	0	15.989
Reserve garantstelling ijsbaancomplex	Meedoen in Assen	2.500	0	0	2.500	0	0	0	0
Reserve speelvoorzieningen 12+ (sport en spel)	Wonen in Assen	146	0	102	44	0	102	0	0
Reserve stimulering economische beleid	Werken in Assen	739	56	50	745	56	50	0	0
Reserve Groningen Airport Eelde	Algemeen financieel beleid	1.394	0	548	846	0	548	0	0
Reserves meerjarige projecten									
Reserve grote projecten	Wonen in Assen	1.658	0	70	1.588	0	70	0	0
Reserve verkeersmaatregelen	Wonen in Assen	472	0	384	88	0	75	0	309
Reserve herziening bestemmingsplannen	Wonen in Assen	623	0	165	458	0	365	0	-200
Reserve duurzaamheid	Wonen in Assen	307	56	270	93	56	282	0	-12
Reserve Groenontwikkeling	Wonen in Assen	599	0	449	150	0	449	0	0
Reserve woningbouw/stedelijke vernieuwing	Wonen in Assen	19	0	0	19	0	0	0	0
Reserve beeldende kunst	Aantrekkelijk Assen	292	0	100	192	0	100	0	0
Reserve RSP gelden - FlorijnAs	Werken in Assen	17.027	0	10.200	6.827	0	7.900	0	2.300
Reserve Binnenstad	Wonen in Assen	2.757	0	1.897	860	0	1.897	0	0

Bijlage 3.3 - Bijstelling budgetten mei- en septembercirculaire

Bijstelling sociaal domein en algemene uitkering t/m septembercirculaire 2019			
Programma	Mutaties		Toelichting (bedragen in €)
	lasten	baten	
Wonen in Assen			
Bijstelling 2e tranche gasvrije wijken		48.000	conform septembercirculaire 2019
Werken in Assen			
Uitvoering Participatiewet wet WSW	14.049.000	0	conform meicirculaire 2019
Uitvoering Participatiewet Wajong cs	90.000	0	conform meicirculaire 2019
Meedoen in Assen			
Jeugdzorg; geïntegreerd deel	120.650	0	cf meicirc 2019 -/- 5% bedrijfsvoering
Jeugdzorg; Voogdij 18+	150.100	0	cf meicirc 2019 -/- 5% bedrijfsvoering
Wmo; geïntegreerd deel	552.900	0	cf meicirc 2019 -/- 5% bedrijfsvoering
Wmo; Beschermd wonen	1.302.450	0	cf meicirc 2019 -/- 5% bedrijfsvoering
Wmo; Beschermd wonen (regiodeel)	622.000	0	conform septembercirculaire 2019
Bedrijfsvoering			
Uitvoering taken sociaal domein	111.900	0	cf meicirc 2019: 5% bedrijfsvoering
Algemeen financieel beleid			
Alg.uitkering; Jeugd/Wmo/P-wet/BW		2.328.000	conform meicirculaire 2019
Alg.uitkering; rijksmiddelen WSW		17.997.000	conform meicirculaire 2019
Alg.uitkering; doorbet.WSW aandelen	3.948.000		Aandeel WSW gem. Aa & Hunze en Tynaarlo
Alg.uitkering; bijst.accre + uitk.basis		78.000	conform meicirculaire 2019
Alg.uitkering: volumegroei		400.000	eigen aannname o.b.v. bevoorschotting
Alg.uitkering: onderuitputting BCF		-1.492.000	conform meicirculaire 2019
Alg.uitkering: faciliteitenbesluit 2019		267.000	op basis van ingediende aanvraag
Alg.uitkering: overige mutaties		372.000	conform meicirculaire 2019
Alg.uitkering: faciliteitenbesluit 2018		250.000	op basis van ingediende aanvraag
Alg.uitkering: na-uitkering 2018		65.000	conform meicirculaire 2019
Nog functioneel te ramen uitgaven	-60.000		stelpost mutaties meicirculaire 2019
Alg.uitkering: bijst.accre + uitk.basis		-784.000	conform septembercirculaire 2019
Alg.uitkering: onderuitputting BCF		344.000	conform septembercirculaire 2019
Alg.uitkering; Jeugd/Wmo/P-wet/BW		867.000	conform septembercirculaire 2019
Alg.uitkering; rijksmiddelen WSW		104.000	conform septembercirculaire 2019
Alg.uitkering: overige mutaties		35.000	conform septembercirculaire 2019
Alg.uitkering: bijst.2e tr.aardgasvr.wijk		-48.000	conform septembercirculaire 2019
Alg.uitkering; doorbet.WSW aandelen	22.000		Aandeel WSW gem. Aa & Hunze en Tynaarlo
Nog functioneel te ramen uitgaven	-78.000		stelpost mutaties septembercirculaire 2019
Totaal	20.831.000	20.831.000	